

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1. a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LALOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12
Negyedévre — — — — 6
Egy óra — — — — 2
— Egyes szám ára 3 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap délután 5 óráig.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 228. szám.

Kedd, okt. 6.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagybeeskerek, okt. 6.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága, mint már röviden említettük, tegnap tartotta október havi rendes ülését Botka Béla főispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Dr. Vinczevidy Ernő m. főjegyző, dr. Mihálovics Ödön árvaszéki elnök, Poroszkay Béla m. főügyész, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, Szilágyi Gyula p. ü. igazgató-helyettes, dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő, dr. Radvány Ferenc pancsovai tanfelügyelő, Faur Kornél kir. főmérnök, dr. Konyovics György kir. ügyész, Babics József, ifj. Daniel Pál, Franz J. L., dr. Gyertyánffy László, Steinitzer Géza, Vinczevidy Izsó biz. tagok, Bielek Antal, Rigó István, Szilágyi Albert, Sal Ferenc, dr. Mirkov Iván, Eördögh Virgil és Wagner Ede előadók.

Miután az elnök főispán megnyitotta az ülést, áttértek a szakelőadók jelentéseire, a melyeket itt a következőkben adunk:

Adóügyek.

Szilágyi Gyula p. ü. igazgató-helyettes havi jelentésében előadja, hogy Torontálvármegye mint törvényhatóság területén állami egyenesadók címén megállapított adótervezés 9.360.221 kor. 61 fillér, befizetés 6.145.981 kor. 99 fill., hátralék 3.214.239 kor. 62 fill., vagyis az össztartozásnak 34%-a. A f. évi szeptember havi befizetés 93.026 kor. 75 fillérrel kedvezőlenebb, a január szeptember havi befizetés pedig 272.561 kor. 33 fillérrel kedvezőbb, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak. Hadmenetességi díjban megállapított tartozás 329.672 kor. 75 fillér, befizetés 32.542 kor. 64 fillér. Hátralék 247.130 kor. 11 fillér, vagyis az össztartozásnak 75%-a. Az elmúlt hóban 12 esetben fizetési halasztás és 11 esetben házaadmentesség engedélyeztetett.

Népoktatás.

Dr. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint a tanfelügyelőség az elmúlt hó folyamán legnagyobb részét az 1908/9. iskolai évi összeírás és beiskolázási adatok gyűjtésével volt elfoglalva, melyek földolgozásáról és ezek alapján eszközlendő népoktatási intézetek fejlesztéséről a jövő havi ülésben tesz jelentést a tanfelügyelő. Most, hogy az 1908/9-iki iskolai év beálltával a kir. tanfelügyelőség hivatali működését s így Torontálvármegye népoktatási intézeteinek megvizsgálását újból megkezdi, a tanfelügyelő bemutatja a statisztikai adatokat, amelyekből kitűnik, hogy az 1907/8. iskolai év folyamán a tanfelügyelőség milyen munkálkodást fejtett ki a népoktatási intézetek megvizsgálása körül. E szerint a tanfelügyelőség az 1907/8. iskolai év folyamán meglatogatott összesen 358 népoktatási intézetet és pedig 250 elemi népiskolát, 60 kisdévod-intézetet, 8 iparos és keresk. inasiskolát, 28 gazdasági ismétlőiskolát, 6 polgári iskolát és 6 magánintézetet. E népoktatási intézetekben van 438 oktatóterem, melyekben van 1000 osztály, az I-IV. elemi iskolai növendékeknek, 180 osztály a kisdévodoknak, 28 az iparos és kereskedő inasoknak, 54 osztály a gazdasági ismétlő iskolánál, 30 osztály a polgári iskolánál, így összesen 1292 osztály növendékeit vizsgálta meg az elmúlt iskolai év folyamán. Az elmúlt hó folyamán képviseltette magát a tanfelügyelő a törökbecsei állami polgári fiú- és leányiskola megnyitó ünnepén, amely intézet az iskolai év elején az első osztálylyal nyílt meg és máris 91 növendéke van, amely esemény örvendetes különösen azért is, hogy e magyar nemzeti irányú iskola növendékeinek legnagyobb része a szerb ajku szülők gyermeke. Részt vett a tanfelügyelő Zsombolyán s Perjámoson a szervezendő polgári iskolai tárgyalásokon, megvizsgálta a róm. kath. iskolákat Perjámoson és Nagyteremián, az utóbbi helyeken egyúttal kivette az ottani szerzetesrendi tanítónoktól a törvényben előírt tanítói esküt. Részt vett a tanfelügyelő Nagyszentmiklóson az iparosinasiskolai tanítók választási gyűlésén is mint elnök. Végül jelentette a tanfelügyelő, hogy a vármegyében 114 magyar oktató nyelvű községi és felekezeti intézet van, melyek megállapítását évről-évre szük-

ségessé teszi az 1907-iki törvény, hogy ezáltal ellenőrizhető legyen a népoktatás menete.

Ezután dr. Radvány Ferenc s. tanfelügyelő a pancsovai tanfelügyelői kirendeltség ügyeiről tett jelentést.

Ütügyek.

Faur Kornél kir. főmérnök havi jelentésében a következőket adja elő: Az állami beruházási hitel terhére jelenleg az alábbi munkálatok vannak folyamatban: 1. A nagyikikinda-nagyszentmiklósi törvényhatósági közút 10.889—17.017 klm. szakaszának építési és hengerelési munkálatai. 2. A basahid-törökbecsei törvényhatósági közút 0—7 klm. szakaszának alapkövezési és hengerelési munkálatai. 3. A nagybeeskerek-nagyikikindai törvényhatósági ut 37.4—44 klm. szakaszban a földmunkálatok szintén megindítottak. 4. A nagyikikinda-perjámosi törvényhatósági közút 74—77.7 klm. és az écska-szárcsa-módosi törvényhatósági közút 43—48 klm. szakaszán engedélyezett utépítési munkálatok teljesen befejeztettek. 5. Utalapkó-szállítás csak a karlovai rakterületen a nagybeeskerek-nagyikikindai törvényhatósági közút 29—36 klm. szakaszára vonatkozólag van folyamatban. A f. évi kavicsfelülvizsgálat folytatólag a nagyikikinda-adaj és a valkány-zentai törvényhatósági közutakon ejtetett meg. Az uti személyzet időszerű munkálatokkal foglalkozott és kötelességének általában megfelelt.

Börtönügyek.

Dr. Konyovics György kir. ügyész jelentése szerint a vármegye területén levő fogházakban a múlt hó végén a foglyok létszáma a következő volt: a nagybeeskerekben volt 38 férfi, 3 nő; a módosiban 4 férfi, 2 nő; a törökbecseiben 3 férfi; a perlasziban 21 férfi és 1 nő; az antalfalviban 33 férfi, 2 nő; az alibunáriban 7 férfi. A börtönökben mindenütt rend volt és semmi különösebb esemény nem fordult elő.

Közegészség.

Dr. Plechl Szilárd m. főorvos havi jelentésében konstatálja, hogy a lefolyt hónapban a vármegyében a közegészség elég kedvező volt. Jelentette továbbá azt is, hogy a kolera ellen — bár veszélye messze van — a szükséges intézkedéseket már most megtették.

Ezután több kisebb felebbezett és kihágási ügyet intéztek el s miután a jövő havi ülést november 9-ikére kitűzték, az ülés véget ért.

Torontálvármegye virilistái.

— A legtöbb adót fizetők 1909. évi névjegyzéke. —

Nagybeeskerek, okt. 6.

(Befejező közlemény.)

Rosin Ráda földbirtokos Melencze 1039 korona.
Schiller Simon kereskedő Mokrin 1036.
Csacskovics Milivoj földbirtokos Pécs 1035.
Winter János mézárás Nagyikikinda 1033.
Kyri Péter földbirtokos Szerbnsztmiklós 1030.
*Novákovics Péter kir. mérnök Mármarosziget 1025.
*Dr. Demkó Pál kir. közjegyző Makó 1025.
Trifunatz Novák földbirtokos Nkikinda 1020.
Bácker Mátyas földbirtokos Zsombolya 1017.
Rónay Mihály földbirtokos Szentmárialiget 1014.
Mayer György földbirtokos Ernesztháza 1009.
Georgievics Milán kereskedő Perlasz 1014.
Stefán Jakab földbirtokos Módos 1004.
Sztóits René magánzó Brüsszel 1002.
Steyer István földbirtokos Nagybeeskerek 1001.
*Szalay József lelkész Nagybeeskerek 993.
Graszl Jakab birtokos Torontálszécsány 992.
Cordier Imre birtokos Csene 990.
Gyukits Jóca birtokos Nagybeeskerek 987.
Markov Nója birtokos Szőreg 984.
Szabó István birtokos Nagyikikinda 981.
Marok Ernő birtokos Szárcsa 980.
Nityin M. Péter kereskedő Aracs 972.
Litavszki Pál birtokos Tótaradác 972.
Iván András birtokos Törökbecse 970.
Eibenschütz Gerő birtokos Nagybeeskerek 966.
Manzin Lajos birtokos Zsombolya 965.
Temmer Salamon bérlő Nagybeeskerek 963.
Teodorovits Gávra birtokos Idor 963.
Milivojevsev Péter birtokos Szerbneuzina 960.
Tatarin Tihomir birtokos Franzfeld 957.
Hirschi Samuel birtokos Tiszaszentmiklós 951.
Kungel Nándor birtokos Ernesztháza 950.

Raics Spira birtokos Szerbittebe 946.
Demkó Vidor bankhivatalnok Nagybeeskerek 940.
Jovanov Isza birtokos Tiszahegyes 937.
Hirschenhauser Mór földbérlő Nagyikikinda 936.
Daniel János birtokos Óléc 935.
Berbakov Steva birtokos Karlova 929.
Boberity Lyubomir birtokos Aracs 929.
Michelsz Mihály birtokos Zsombolya 928.
Schreyer Viktor ügyvéd Szerb-nagyszentmiklós 927.
Abelesz Bernát bérlő Szerbittebe 927.
Abelesz Vilmos bérlő Szerbittebe 927.
Rádin Steva birtokos Oroszlámos 925.
Alapi János birtokos Törökbecse 925.
*Kellner József gyógyszerész Nagybeeskerek 925.
Telecski Dusan birtokos Nagyikikinda 923.
Telecski József birtokos Nagyikikinda 923.
Lupuleszku János birtokos Ozora 921.
Radovits Sándor kereskedő Nagyikikinda 920.
Veszelinov Vita birtokos Aracs 919.
Frecot Miklós birtokos Nagyteremia 911.
Schäffer Samu birtokos Újvidék 910.
Ochsenfeld József kereskedő Perjámos 909.
Ujvári Adolf fakereskedő Nagybeeskerek 904.
Glavas Mladen birtokos Aracs 904.
Szűcs István korcsmáros Nagybeeskerek 901.
Markov Misa birtokos Melencze 898.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.
A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 óráig este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 óráig este 10-ig.

Október 7. Számonkérő tisztizék.
Október 8. Rendes őszi közgyűlés.
Október 8. A jegyzői nyugdíjintézet ülése.
Október 8., 9., 10., 11. Országos vásár.
Október 29. Tanítógyűlés.
November 9. Közig. bizottság ülése.

A fekete ünnep.

— Október 6. —

Mindenféleképpen sötét, fekete nap október hatodika. Az emberiség történetében sötét folt, a nemzet történetében gyásznap. A zsarnokság legyilkolja az eszme harcosait, az ország pedig elveszti a harcot, amelyet az eszméért, a szabadságért s a népjogokért vívott.

A kalendárium csak a hétköznapok fekete betűvel jelzi, de ez nem csodálatos, hiszen rendszeren azok a legnagyobb ünnepei a nemzeteknek és a népeknek, amelyek a lelkek mélyén rejtőznek és nem a naptárakban tűnődölnek.

Október hatodika sem a naptárak ünnepe, hanem a lelkeké, ahonnan elindulnak az eszmék hódítani, vagy dicsőségesen elbukni, amikor azután visszatérnek ismét elrejtőzni, hogy a mélyben erősödvé, újból kiröppenjenek s újra meg újra föltámadjanak, amíg diadalmasok lesznek.

Addig persze sok vér, gyász, vörös és fekete nyomok jelzik az utját s akik az eszméért küzdenek, azoknak a nyomoknál meg kell állni és emlékezni. Ez az emlékezés táplálja és izmosítja a harcosokat a továbbhaladás útján, mint mikor a forrás vizéből merít az eltikkadt, kimerült vándor.

Ilyen sötét véres nyoma, de egyben tápláló, izmosító forrása a mi históriánknak október hatodika.

A pusztulás és az enyészet ült vad tort ezen a napon, de a pusztulás nyomán két az új élet s az új jövendő világnak reményét ünnepljük a természetben az őszi levelhullásnál, a valóságban a sir szélén, az emberiség életében a nagy vértengerek és szörnyű pusztulások után.

Ezeknek emlékeiről nem szabad sohasem megfeledkezni sem a tűnődő tavaszban, sem

az életerő tobzódásaiban, sem a ragyogó szabadság levegőjében, mert sohasem lehet tudni, hogy a tavasz virágát mikor öli meg a fagy?

Akik a nagy megemlékezésről elfeledkeznek, azok megfeledkeznek az életről, akik unják, azok halottak...

Magyarország még nem tart itt. Még visszahangoznak a rónák, a bércek, a falvak és a városok a síró és fenyegető, a biztató és reménykeltő nagy gyászhangoktól s ünnepet ülnek az emberek a sötét véres nyomokon, a fekete napokon...

Nagybecskerek város közönsége, mint minden esztendőben, az idén is lelkes kegyelettel ünnepelte meg október hatodikát s a középületekről fekete lobogók hirdették az ünnepet.

Délelőtt 10 órakor a római kath. templomban gyászistentisztelet volt, amelyet Magyary Pál pápai kamarás-plébános végzett s amelyen Botka Béla főispán és Janó Agoston alispán vezetésével résztvettek a hatóságok fejei, az intézetek, testületek s nagyszámu közönség. Az istentisztelet alatt az egyházi ének- és zenekar Güttler „Requiem“-jét és Magenbauer „Liberá“-ját adta elő igen szépen.

Tizenegy órakor Kiss Ernő szobrához gyülekezett a közönség a hatóságok fejeivel együtt, hogy résztvegyen a közművelődési egyesület rendezte ünnepen.

A szobornál Polgár Károly színtársulata s az állami felső kereskedelmi és polgári iskola zene- és énekkara Osztie Béla zenetanár vezetésével elénekelték a Himnuszot.

Ezután Halasi Mariska, a színtársulat jeles drámai művésznője lépett a szobor elé és drámai erővel nagy hatás mellett elszavalta Ábrányi Emil egyik szép alkalmi költeményét, amit a közönség zajos tapsokkal honorált.

A szavalás után a szobor megkoszorúzása következett. Először a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nevében Somfai János titkár helyezte néhány szó kíséretében koszorút a szoborra, majd a nagybecskereki kaszinó-társulat nevében dr. Nónay Pál háznagy tett le koszorút lelkes szavakkal, végül pedig a főgimnázium ifjúsága, a kereskedelmi és polgári iskola növendékei koszorúzták meg a vértanu szobrárt.

Most ismét a színtársulat tagjai s a polgári és felső kereskedelmi iskola növendékei a közönséggel együtt elénekelték a Szózatot s ezzel a rövid, de szép és lelkes ünnep véget ért.

A szobornál lefolyt ünnepet iskolai ünnepek előzték meg s a diákok részére külön istentisztelet is volt. Nagyobb szabásu iskolai ünnepet rendezett az állami felső kereskedelmi és polgári iskola, ahol először Knyaskó Lajos igazgató mondott hatásos megnyitó beszédet, amelyet szavalás követett. Ezután Jakab Dávid tanár mondott szép ünnepi beszédet s végül az intézet énekkara elénekelték a Szózatot.

Az október 6-iki ünnepséget délután 5 órakor a vármegyei ház nagytermében a közigazgatási tanfolyam hallgatóinak ünnepe s este pedig a színházban diszlocádás zárja le.

A vármegyei állandó választmány ülése. Torontálvármegye állandó választmányja tegnap délután Botka Béla főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen az őszi közgyűlés elé kerülő ügyeket készítette elő. Az ülésen tárgyalta fontosabb ügyekről híreink között számolunk be.

Csernoch püspök Rómában. Csernoch János dr. megyés püspök titkára, Pacha Ágost c. kanonok kíséretében ma Budapestre utazott, ahonnan a zarándoklók Rómába megy. A magyar zarándoklók Csernoch és Prohaszka püspökök vezetik a pápa elé, hogy jubileuma alkalmából a hódolatukat kifejezzék.

Kitüntetett csendőrök. A király Patt Lehel törökbecsei járásörmezt és Palkó Sándor nagybecskereki csendőrmezt hosszú évi buzgó és hű szolgálatuk elismerésül a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki. Az érdemkeresztet Kleiner Gyula csendőrszázados tegnap délelőtt szárnykihallgatáskor tűzte fel a kitüntetett csendőrök mellére.

Házasság. Felsővattai Wattay-Pelbárt Dezső, az összes jogok tudora, Torontálvármegyei tb. ügyésze és földbirtokos folyó hó 17-én szombaton délután fél öt órakor vezeti oltárhoz Orsó Irén urleányt Budapesten a Kálvin-téri templomban.

Plébánosok installációja. Mint Temesvárról jelentik, Csernoch János püspök tegnap iktatta be új hivatalaiba Zablár József mercyfalvai esperesplébánost és Brevis Vilmos grabéci plébánost a temesvári püspöki rezidencia házikápolnájában. Az installáción az udvari papságon kívül a két plébános számos barátja és tisztelője is résztvevett.

Vármegyei muzeum- és könyvtáralap. Torontálvármegye tudvalevőleg muzeumot és közönyvtárt akar létesíteni. A muzeumok és könyvtárak nagy kulturális jelentőségét nem akarjuk vitatni, mert az igazán kulturális analfabétaságra vallana. Az ilyen törekvést mindenkinek teljes szívet és lélekkel támogatni kell, különösen itt Torontálvármegyében, ahol minden magyar kulturális intézmény a magyarság erejét növeli. Ilyen körülmények közt tehát csak helyesléssel és elismeréssel lehet fogadni, hogy a vármegye vezetősége gondoskodni kíván a legközelebbi jövőben létesítendő muzeum biztosításáról. A vármegye alispánja ugyanis javaslatot terjeszt az őszi közgyűlés elé, hogy a törvényhatóság a kulturális célokra kivetett pótdó felét évenként tőkésítse s ebből vármegyei muzeumi és könyvtáralapot létesítsen. A vármegye állandó választmánya tegnap délután tartott ülésén foglalkozott az alispán előterjesztésével s elhatározta, hogy azt pártolásra javasolja a közgyűlésnek.

Uj állások szervezése a vármegyénél. Mint ismeretes, Torontálvármegye az állami dotáció terhére két árvászéki ülnöki és négy új szolgabírói állást akar szervezni. A vármegye állandó választmánya tegnapi ülésén az erre vonatkozó alispáni előterjesztést elfogadta s javasolja a közgyűlésnek, intézzen ez irányban fölterjesztést a belügyminiszterhez.

Az egyesadók kezelése. A Torontálvármegyei jegyzőegyesület beadványt nyújtott be a törvényhatósághoz, hogy foglaljon állást az egyesadók kezelésére vonatkozó törvényjavaslat módosítása iránt. Az állandó választmány a beadványt egyszerűen tudomásul vételre javasolja a közgyűlésnek.

A bankkartzel és Torontálvármegye. Baranyavármegye átirta Torontálvármegyéhez, hogy a bankkartzel ellen a kormányhoz intézett föliratát támogassa. Az állandó választmány tegnapi üléséből azt javasolja a közgyűlésnek, hogy Torontálvármegye intézzen külön föliratot a bankkartzel ügyében a kormányhoz, kérve, hogy helyezzen el a kormány állampénzeket vidéki pénzintézetekben is.

Halálozás. Mint részvétellel vesszük a hirt, Fonyó István padéi róm. kath. plébános tegnap reggel Budapesten 47 éves korában hosszabb szenvedés után meghalt. A boldogult érlelmeszedésben szenvedett s legutóbb fölment Budapestre s ott a klinikán kezeltette magát. Betegsége azonban napról-napra súlyosbodott, míg végre tegnap megváltoita szenvedéseitől a halál. Holttestét, saját kívánságára Szegedre szállították, ahol ma temették el nagy részvét mellett a rökusi temetőbe. A köztisztelőben álló lelkész halála ugy a községben, mint mindenütt, ahol ismerték, élénk részvétet kelt.

A vármegyei gazdasági egyesület támogatása. Az állandó választmány tegnap a vármegyei gazdasági egyesület kérésére elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a törvényhatóság az egyesületnek az 1908-ik évre a gazdasági alaphól tizezer korona támogatást nyújtson.

A Katince-pusztá bérbeadása. A nagybecskereki kincstári ispánság ma folytatta a Katincepusztá bérbeadása dolgában multkor félbeszakított árverést. Az árverést, amelyen most Nagybecskereken, Lázárföldön, Felsőmuzslyán és Zsigmondfalván kívül más községbeliek is részt vesznek, holnap folytatják s ezuttal a földet öt holdas parcellákban adja ki bérbe a kincstár.

A takarmányhiány. Háromszék és Somogyvármegyék átirta Torontálvármegyéhez, hogy a takarmányhiány megszüntetése tárgyában hozott határozataikat pártolja. Az állandó választmány kimondotta, hogy a két vármegye átiratát pártolásra javasolja a közgyűlésnek.

Minden anya érdeklődik a „Scott-féle Emulsió“ iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segílyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban.

Nem próféta. Asszony: (a férjéhez, ki elutazik.) Mond Palikám, hű leszel hozzám mindig?
Férj: De édesem, mit mondjak? Hát próféta vagyok én?

Egger mellpasztillái gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél, rekedtségnél és elnyájkasodásnál, felülmulhatatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainál, a gyomrot nem rontják és kitünő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában. Doboza 1 kor. és 2 korona. Próbadoz 50 fillér. Főraktár Nádor-gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körút 17.

Fogzás.

Ugyan, adjatok a szenvedőknek SCOTT-féle Emulsiót és kiméjétek meg álmatlan éjszakától. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül bujaak elé, fehérek, erősek és egyenesek lesznek.

Az Emulsió vasat is tartalmaz. A SCOTT-féle módszer védi a halszót a káros hatásoktól. Gyógyulást hoz.

A gyermek szereti a

SCOTT-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyreállítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

Színház.

Csökkirály. Stojanovits Jenő, a „Kis molnárné“, a „Csárdás“ című híressé vált ballett, az Operában előadott „Ninon“ c. opera és sok fülbemászó dal szerzője, az utóbbi években teljesen elhallgatott. Neki is be kellett látnia, hogy Magyarországon a zeneszerzésből nem lehet megélni s egy sokat hányatott, nélkülözésektől és keserűségtől sem ment élet után bevezett egy eléggé jól dotált hivatal biztos révébe, s ma mint a budapesti Bazilika karnagya a legszebb eredménynyel fírad az egyházi zene nivójának emelésén. Csakhogy — on revient toujours... Stojanovits is visszatért első szerelméhez s a nyáron ismét operettel lépett a közönség elé s a darab kedvező fogadtatása legjobban bizonyítja, hogy a komoly zenével való foglalkozás nem lazította meg azt a viszonyt, melyet az egykori medikus-iffu a könnyü Muzsával szőtt.

Polgár igazgató méltó keretben mutatta be a dallamos, ügyesen hangszerelt operettet, úgy-hogy Nagybecskereken is szép sikert aratott. A tegnapi előadás ismét tanujelét szolgáltatva annak, hogy a délvidéki színtársulat jelenlegi összeállításában a legnagyobb színtársulatokkal való összehasonlítást is elbirja. Alig hiszszük, hogy volna még magyar vidéki színpad, mely olyan női triaszszal dicsekedhetnék, amilyen Kaposi Józsa, Peterdi Etelka és Pataki Vilma. A három derék énekesnő tegnap is egymással vetekedett szép énekben és stilszerű játéokban. Mindegyik a maga egyéniségének megfelelő szerephez jutott s ez a kitünő szereposztás nagyban hozzájárult az előadás színvonalának emeléséhez. A közönség szívesen tüntetett a kitünő énekesnők mellett s mindegyiket elhalmozta tetszésnyilvánításaival. A férfiszerepekkel mostohább bánt a szerző, de azért sok tapsot kaptak Virányi, Remete, Radványi, Solymossy és Kabos mulatságos alakitá-

	<p>FIGYELEM!</p> <p>PETRY JAKAB :: NAGYBECSKEREK</p> <p>Ajánlja az igen tisztelt vevőközönségnek becses figyelmébe dusan felszerelt raktárát a legujabb fazonban és legizlésebb kivitelben készült</p> <p>férfi, női és gyermekruháit, valamint férfi- és fiu-kalap különlegességeit,</p> <p>nemkülönbén a legjobb minőségű bel- és külföldi szöveteket feldolgozó mérték utáni szabóságát, ugyszintén a saját műhelyében és felügyelete alatt készült női szőrmekabátokat, colliereket és karmantyukat. Nagy választékot tart szőrmével bélelt saját készítményű vadász- és gazdasz-kabátokból, asztrachán és másnemű prémsapkákból, valamint nyers prémekből is. Elfogad mindennemű szőrmearu készitést vagy új fazonra való izlése átalakitást.</p> <p>JUTANYOS ÁRAK.</p> <p>895-x.3</p>	<p>FIGYELEM!</p> <p>FIGYELEM!</p> <p>FIGYELEM!</p>	
<p>PONTOS KISZOLGÁLÁS.</p>			

TÁVIRATOK

Darányi a királynál.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király ma délelőtt Darányi Ignác földművelésügyi minisztert egy óráig tartó magánkiballgatáson fogadta.

A delegációk.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” ered. távirata.) A magyar delegáció tagjai holnap délelőtt előértekezletet tartanak, a melyen megválasztják az elnököt, az al-elnököket és az előadókat. A magyar delegáció elnöke Zichy Tivadar gróf lesz.

Bosznia annektálása.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A politikai körök nagy mértékben foglalkoztatja Bosznia annektálásának a kérdése. Azt mondják, hogy a delegáció királyi trónbeszéd is főleg Boszniáról fog szólni s az okkupált tartományok fölött való szuverenitás ünnepélyes kijelentését fogja tartalmazni. A porta megnyugtatására egyben hangoztatni fogja a trónbeszéd, hogy Magyarország és Ausztria a novibazári szandzsákból visszavonja a csapatait.

Rauch Pál báró horvát bán szintén nyilatkozott a bosnyák kérdéssel. Bár az annektálásra vonatkozólag azt mondta, hogy arról neki pozitív tudomása nincs s amennyiben a lapoknak erről szóló közleményei megfelelnek a valóságnak, szerrinte az annektálás akkor is csak formai és provizorikus lehet, mert szerinte Bosznia helyzetének a rendezése a parlamentekre tartozik.

Szerajevói jelentés szerint legközelebb proklamáció fog megjelenni, amely az okkupált tartományok közjogi helyzetének szabályozásáról fog szólni.

A zágrábi hadtest mozgósítására vonatkozó híreket ma megcáfolják. Jól értesült forrásból a mozgósításra vonatkozólag azt jelentik, hogy amennyiben tényleg mozgósításra kerülne a sor, semmi esetre sem fogják Horvátországból kivonni a csapatokat. Ebben az esetben a nagyszabású és a temesvári hadtesteket mozgósítanák és egyúttal az egész hadsereg létszámát a hadilétszámra emelnék.

Október 6.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosban ma, mint minden évben, az idén is nagy kegyelettel ünnepelték meg az aradi vértanúk emlékét. Ma délelőtt a Ferencrendiek templomában ünnepi gószistentisztelet volt, melyen résztvett Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter is, azonkívül számos függetlenségi képviselő és nagy közönség.

A választói jog.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint jó forrásból közlik, az új választói jogra való tekintettel a belügyminiszter a legközelebbi napokban körendeletet fog kiadni, melyben elrendeli a huszonnégy éven felüli magyar-honos férfiak összeírását.

A választói reformtervezetről legújában Khen-Hédervary gróf, volt miniszterelnök is nyilatkozott. Hédervary gróf egy újságíróknak kijelentette, hogy a kormány választói törvénytervezete torzképe az általános választói jognak. Általában is élesen bírálta a tervezetet, amelyről azt mondja, hogy egyáltalán nem biztosítja a magyarság hegemoniáját.

A bolgár királyság.

Budapest, okt. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófia jelentések szerint Bulgáriának független királysággá való proklamálása az egész országban mindenütt nagy örömmel talál visszhangra. Az országban teljes rend és nyugalom uralkodik. A mai szófia táviratok egyben

sukért. Külön dícséretet érdemel a 29-esek kitűnő zenekara, mely tegnap is feladata magaslatán állott s precíz játékával igaz gyönyörűséget szerzett a zenekedvelő közönségnek. Polgár igen szépen állította ki a darabot s a kifogástalan összjáték szinte elfelejtette a hallgatósággal, hogy tulajdonképpen — vidéken vagyunk. —r.

A szinügyi bizottság ülése. Torontálvármegye szinügyi bizottsága ma délben Botka Béla főispán elnöklésével ülést tartott. Jelen voltak: Jankó Agost, dr. Vinczevidy Ernő, Poroszkay Béla, dr. Perisics Zoltán, dr. Brájjer Lajos, dr. Pollák Győző, Weisz Izidor, dr. Kiss János b. tagok, Polgár Károly szinigazgató, Zitkovszky Béla b. jegyző.

A bizottság behatóan foglalkozott a jelenleg városunkban működő társulat összeállításával s egyhangulag elismerését fejezte ki Polgár szinigazgatónak, amiért a jelen évadra olyan társulattal jött a Délvidékre, mely bármely előkelő vidéki városban is megállaná a helyét. Különös elismerését fejezte ki a bizottság az igazgatónak azért, hogy sikerült az évad tartamára a katonazenét megnyerni.

A bizottság azután foglalkozott a kultúregylet azon kérelmével, hogy a szinigazgató hetenkint egy előadást rendezzen, melyre helybeli munkásoknak a kultúregyesület váltana jegyet.

Polgár igazgató nyolc másodemeleti páholyt és 18 zártszékét ajánlott fel e célra. A legközelebbi két előadás „A biboros” és „A bálványimádók” című darabok lesznek.

Elnök jelenti, hogy a várossal a színházra vonatkozó szerződést 3 évvel meghosszabbította. Miután dr. Brájjer Lajos a pénztárosi állásról leköszönt, a tisztségre egyhangulag Mayer Rezső bizottsági tagot választották meg.

Zitkovszky titkár jelenti, hogy az Uránia és az olasz színtársulatok által rendezett előadásokért 401 korona folyt be, mely összeget a titkár gyümölcsözőleg helyezte el. A takarékpénztári könyv a pénztárosnak adatik át.

Miután Polgár igazgató szerződése jövő év szeptember havában jár le, a bizottság felkéri a szövetség elnökét, hogy hívja egybe a szövetségi gyűlést, amelyen az új igazgató személyében fognak megállapodni, esetleg a pályázat kírása tárgyában határozni. A gyűlés október 25-én délelőtt 10 órakor lesz Nagybecskereken.

Több kisebb ügy elintézése után a bizottság kimondja, hogy legközelebbi ülését e hó 15-én tartja. Ezzel az ülés véget ért.

Esküdtszék.

§ Gyilkos aggastyán. Ma vette kezdetét Nagybecskereken az október havi esküdtszéki ciklus, melynek ez alkalommal pusztán csak egy tárgya van s ez Novák Szofra 86 éves bánlaki napszámos ügye, akit a királyi ügyészség szándékos emberöléssel vádol, mert egy civakodásból kifolyólag hasbaszurt egy Ádám Miklós nevű fiatal legényt, úgy, hogy az bele is halt a sebébe.

Ebben az ügyben az esküdtbírók a következőképpen alakult meg: Elnök Junker János, szavazóbírók: Szilágyi Lajos és Junga Aladár törvényszéki bírók, jegyző: Gójdics Miklós, ügyész: Czenger Nándor, védő: dr. Löffler Armin, orvosszakértők: dr. Fialowski Béla és dr. Bernádi Daniel, tolmács Tarnay Ferenc. Rendes esküdtseknek ki-sorsoltattak: Berényi Péter, ifj. Drapos János, Beretva János, Szentkics Szvetozár, Belovai Ferenc, Szloboda Mihály, Pintye Dóme, Griffatin György, Biró Mihály, Károlyi Miklós, Kónya József és Kovács Mihály. Pótesküdt lett Heródek Károly.

A mai tárgyaláson Novák Szofra előadja, hogy folyó évi augusztus hó 8-án a délutáni órákban a házához jött Ádám Alexának Manger Juon nevű 7 éves kis unokája, aki pajkosságából az utcaajtót nyitvahagyta, a miért ő meg akarta a gyereket fenyíteni. A házában lakó Ádám Alexának Miklós nevű fia azonban nekitámadt, hogy a gyereket megvédje. Ez annyira kihozta őt a sodrából, hogy arculütötte a legényt, aki azután teljes erejével nekirentott és fellökte őt. A földről feltápáskodva valahonnan egy botot szerzett, hogy megverje Ádámot, ez azonban kikapta kezéből a botot s azzal őt ütötte fejbe. E megszegyenyítés annyira bántotta, hogy bosszút esküdött a legény ellen. A esetepatának a csend-őrség is neszét vette s mindkettőjüket beidézte a község-házhoz, ahol ki akarták őket bekíteni. Itt, a község-ház termében hajtottá azután végre bosszuját, amennyiben egy nála levő késsel megtámadta Ádám Miklóst s azt úgy szurta hasba, hogy az rövid idő múlva meghalt.

A vádlott vallomása után az elnök a tárgyalást felfüggesztette. A tanúk kihallgatására a délután folyamán, ítéletre pedig előreláthatólag majd csak holnap kerül a sor.

megcáfolják a bolgár hadsereg mozgósításáról szóló híreket. A következményeket a bolgár nép teljes nyugalommal, de egyúttal elkészülten várja.

Határidő-üzlet.

Budapest, okt. 6. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre 1908.) . . . 23.60 — — Buza (április 1909.) . . . 24. — — — Rozs (októberre 1908.) . . . 19.30 — — Zab (októberre 1908.) . . . 16.22 — — Tengeri (októberre) . . . 14.92 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

353/1908. végreh. sz.

908—1.1

Árverési hirdetmény.

Alólirott bírósági végrehajtó az 1881: LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. jár. bir. 1908. évi Sp. 106. sz. végzése következtében dr. Pep Henrik perlaszi ügyvéd által képviselt, Kerschner Adolf perlaszi lakos javára Fischer Mór és Ernesztine perlaszi lakosok ellen 980 kor. s jár. erejéig 1908. évi július hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 3431 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áruk, állványok és szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. jár. bir. 1908. évi V. 353. sz. végzése folytán 980 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi január hó 15-ik napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 112 korona 50 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Perlaszon, adósk lakásán leendő megtartására 1908. évi október 21-ik (huszonnegy) napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Perlasz, 1908. évi szept. 24.

Engel,

kir. bir. végrehajtó.

Bérbeadó birtok.

Szatmármegyében lecsapolt Ecsedi lápi 1500 magyarholdas, vasut és kendergyár mellett fekvő

legprimább szántóföldből álló birtok

12 forintjával, hosszabb időre

haszonbérbe kiadó.

Adót, szabályozást az uraság fizeti.

Daláry Eduárd, Budapest, IV., Havas-utca 3.

907—1.1

A Nagybecskereken Hunyadi-utca

621. öi. számú ház

szabad kézből eladó.

Felvilágosítást ad

913—3.1

dr. Annau ügyvéd.

347/1908. tkv. sz.

904-3.2

Hirdetmény.

Baránda község telekkönyvi betétei az 1886. évi XXIX. t. c., az 1889. XXXVIII., az 1891. XVI. t. c. cikkek és az 1897. évi 47.532. sz. I. M. ut. értelmében elkészülvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez avval a felszólítással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891: XVI. t. c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. évi XXXVIII. t. c. 1. §-a és az 1891. évi XVI. t. c. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutatják, evégből törleési teheretüket, azok pedig, akik valamely teheretétel átvitelének az 1886. évi XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. évi XXXVIII. t. c. 15. §-a és az 1897. évi 47.532. sz. I. M. ut. 71. §. 4. pontja és 83. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, evégből keresetüket 6 hónap alatt, vagyis 1909. évi április hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az e meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbinak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat 6 hónap alatt, vagyis 1909. évi április hó 1-ső napjáig bezárólag e tkvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk nem fog többé figyelembe vétetni;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait, vagy az 1886. évi XXIX. t. c. 12. §-a alapján történt felvétel esetén jogait bármily irányban sértve vélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt, vagyis 1909. évi április hó 1-ső napjáig nyújtják be, mert e meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azon felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azok egyszersmind egyszerű másolatot is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Végre ezennel közzétetik, hogy Baránda község eddig vezetett telekkönyve hatályon kívül helyeztetett és hogy telekkönyvi ügyeinek ellátása és telekkönyvének vezetése 1908. évi szeptember 20. napjától kezdve az 1855. évi december hó 15-én kelt telekkönyvi rendelet és erre vonatkozó későbbi törvények és rendeletek szabályai értelmében történik.

Kelt Antalfalván, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. évi szeptember hó 20-án.

Kohányi,
kir. járásbíró.

Akar megházasodni?

Hölgyektől, (kötötték vannak testi hibákkal, vagy törvénytelen gyermekkel bírók is) kiknek *hárománya 5000-101500 000 kor.* közt váltakozik, megbízásokat kaptunk, hogy számukra alkalmas férjeket szerezzünk. Csak azon urak (ha vacyontalanok is) irjanak alábbi címre, kiknél a *gyors házasság* nem utközik akadályra. L. Schlesinger, Berlin 18. 653-104 26

Értesítés.

Miután a melencei „Russanda“ fürdő idénye befejezést nyert, tisztelettel tudomására hozom a t. c. közönségnek, hogy

orvosi gyakorlatomat

Nagybecskereken megkezdettem.

Rendelek naponta:

dél előtt 8—10-ig és délután 2—4-ig saját házamban (Alkotmány-utca 11. sz.)

Nagybecskerek, 1908. évi október havában.

Dr. Stajic János,
orvos.

900-3.2

5453/1908. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Katalinfalva községben megüresedett községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: évi 1000 kor.

Felhivatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket f. évi okt. 20-ig hozzám adják be.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Nagybecskerek, 1908. évi október 1.

911-3.1

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

1449/008.

905-3.3

Hirdetmény.

Nagytorák község határához tartozó földeken a

vadászati jog

6 évre haszonbérbe lesz adva. A szóbeli árverés 1908. évi október 20-án d. e. 10 órakor fog Nagytorák község házában megtartatni. Bánatpénz 70 korona. A feltételek a községi előljárásnál megteudhatók.

Kelt Nagytorákon, 1908. szeptember hó 29-én.

A közs. előljáráóság.

Hirdetés.

A t. hölgyközönség óhajának engedve, tisztelettel tudatom, hogy a gőzfürdő ez évi október hó 12-től kezdve hetekint háromszor, t. i. minden

hétfőn, szerdán és pénteken déltől d. u. 3¹/₅-ig

rendelkezésükre áll. — A t. urak részére ugyancsak ezen napokon d. u. 5—7 óráig a gőzfürdőm nyitva lesz.

Nagybecskereken, 1908. okt. hó.

Kovács J. M.,
fürdőtulajdonos.

903-2.2

2429/1908. sz. A párdányi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A leköszönés folytán végleg megüresedett öteleki körjegyzőségi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883: I. t. c. cikk, illetve az 1900: XX t. c. -ben előírt képességeiket igazolják és esetleg egyenként okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi okt. végéig annál inkább nyújtják be, mert a később érkezetteket nem fogom figyelembe venni.

Ezen állás javadalmazása a 200 kor. állami kiegészítéssel együtt 1000 kor.

A választás határnapját később tűzöm ki. Párdány, 1908. évi október 2.

Hertelendy,
főszolgabíró.

910-2.1

5857/1908. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Orlovát községben megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: évi 1000 kor. és 2 öl kemény tűzifa, vagy 60 kor. készpénz.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket f. évi okt. 20-ig hozzám adják be. A választás határnapját később fogom kitűzni.

Nagybecskerek, 1908. évi október 1.

912-3.1

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

24505/1908. sz.

909-2.1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság pályázatot hirdet a Torontálvármegyében fekvő, Nagybecskerek községben a kincstári

ispánlak kibővítési és helyreállítási munkálatainak vállalatba adására.

A zárt írásbeli versenyárgyalás Aradon a kincstári államjószágigazgatóság hivatalos helyiségében f. évi okt. 26-ik napján d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Ajánlattevő az ajánlott összeg 5 (öt) %-ának megfelelő készpénz, vagy elfogadható értékpapirokból álló bánatpénznek valamely kir. adóhivatalnál történt letételel igazoló nyugtával felszerelt, ivenként 1 kor. bélyeggel ellátott, lepecsételt és kellő felírással ellátott írásbeli ajánlatot tartozik benyújtani, amelynek tartalmaznia kell ajánlattevő azon nyilatkozatát, hogy ő az árlejtési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Az ajánlatban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Ajánlatok az aradi m. kir. államjószágigazgatóságnál 1908. évi okt. 26-ik napján d. e. 10 óráig nyújthatók be, ahol a tervrajz, költségvetés és feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Elkészett utóajánlatok, vagy táviratok nem fognak figyelembe vétetni.

Arad, 1908. évi október hó 2.

M. kir. államjószágigazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

BUZIÁSI PHÖNIX

ASVÁNYVIZ

KITÜNŐ HATÁSÚ VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL
SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZÚ, VASMENTESÍTETT
rendkívül üdítő asztali víz.

ÜDÍT GYÓGYIT! ORVOSILAG AJÁNLVÁ!

Ivógyógyódná használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemé-
dence idült hurutjainál, húgykő- és főtényképződésnél, a lég-
utak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatá-
sunak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Nagybecskereki főlerakat: WEHNER JÓZSEF ügynöksége. Kapható
Schlesinger D. fűszerkereskedésében (a főpostával szemben), minden
fűszerüzletben, vendéglőben és kávéházban. 731-153.134